

Nova energijska nalepka

Z marcem 2021 se prenovljena energijska nalepka vrača k »stari« poenostavljeni podobi, z energijskimi razredi od A do G. Energijsko najbolj varčni izdelki bodo v zeleni skupini A, v kateri pa ob začetku uveljavitve spremembe ne bo nobenega izdelka. Pozneje bo ta prostor namenjen novim, izboljšanim izdelkom.

▶ KAJ JE ENERGIJSKA NALEPKA?

- ➔ Energijska nalepka je pomembno orodje, ki je že več kot 25 let v pomoč potrošnikom in profesionalnim kupcem pri iskanju in izbiri energijsko učinkovitih aparatov, kot so hladilniki, televizorji, pomivalni stroji ipd.
- ➔ Ves čas spodbuja razvoj inovativnih in energijsko še bolj učinkovitih izdelkov – to pa potrošnikom oziroma kupcem omogoča, da zmanjšajo porabo energije in s tem stroške zanjo.
- ➔ Potrošnikom zagotavlja bolj informirane, trajnostne in stroškovno učinkovite nakupne odločitve.

Lažja izbira energijsko varčnejših aparatov

Nova energijska nalepka bo potrošnikom pomagala pri izbiri varčnejših aparatov in s tem pripomogla k zmanjšanju stroškov za energijo. Hkrati bo odpravila zmedo, ki jo po raziskavah Evropske potrošniške organizacije (BEUC) povzroča trenutno označevanje energijskih razredov s plusi, ki se je uveljavilo pred nekaj leti. Le redki danes vedo, da je na primer hladilnik z energijsko nalepko A+ med energijsko bolj potratnimi na trgu, tistega iz energijskega razreda G pa sploh ni več dovoljeno prodajati.

Prenovljena nalepka bo torej bolj preprosta in razumljiva, saj ukinja podrazrede (označene z znakom oziroma znaki +), najpomembnejša novost pa so zaostreni pogoji energijske učinkovitosti za vstop izdelka v posamezni energijski razred.

Dobro je vedeti

- Na začetku bo energijsko najbolj učinkovit razred A prazen, kar pušča maneverski prostor za izboljšave in razvoj še varčnejših izdelkov. Kaj to pomeni? Da bo imel na primer pomivalni stroj, ki je bil še včeraj označen z **do zdaj najvišjim energijskim razredom A+++**, po novem označen **energijski razred C**.
- Neposredna primerjava podatkov s stare in nove energijske nalepke ni mogoča. Prenovo označevanja namreč spremljajo tudi spremembe metodologije za merjenje porabe energije in s tem za določanje energijskih razredov.

Kaj bomo dosegli z uvedbo nove energijske nalepke?

EU se je v boju proti podnebnim spremembam zavezala, da bo v državah članicah povečala energijsko učinkovitost in zmanjšala porabo energije:

-20 %
do 2020

-32,5 %
do 2030

Kako?

- Okolju prijaznejše oblikovanje izdelkov (okoljsko primerna zasnova; Ecodesign)
- Povečanje energijske učinkovitosti izdelkov (nova energijska nalepka)

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov,
- znatni finančne prihranke za podjetja (**66 milijard EUR** dodatnih prihodkov) in gospodinjstva (do **285 EUR** prihranka na leto pri stroških za energijo),
- boljša kakovost zraka,
- manjša odvisnost od fosilnih goriv v EU.

- Evropska komisija ocenjuje, da bomo z novim označevanjem **do leta 2030** prihranili **38 TWh/leto** → letna poraba električne energije na Madžarskem.
- Skupaj z direktivo o okoljsko primerni zasnovi (Ecodesign) naj bi **do leta 2030** prihranili **94 TWh/leto** → več od letne porabe električne energije v Belgiji in Luksemburgu.

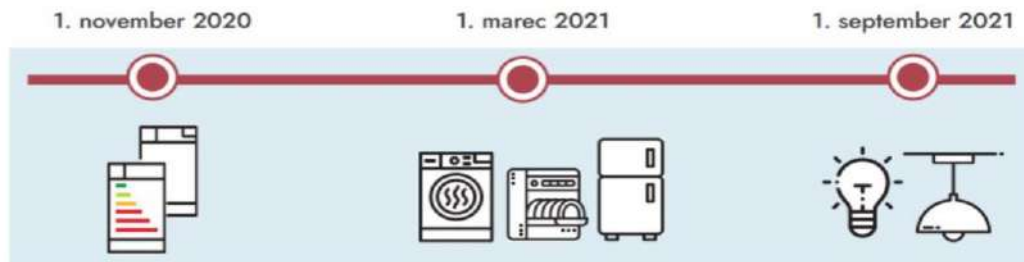

- Nova energijska nalepka naj bi prispevala tudi k doseganju ciljev Združenih narodov na področju trajnostnega razvoja:

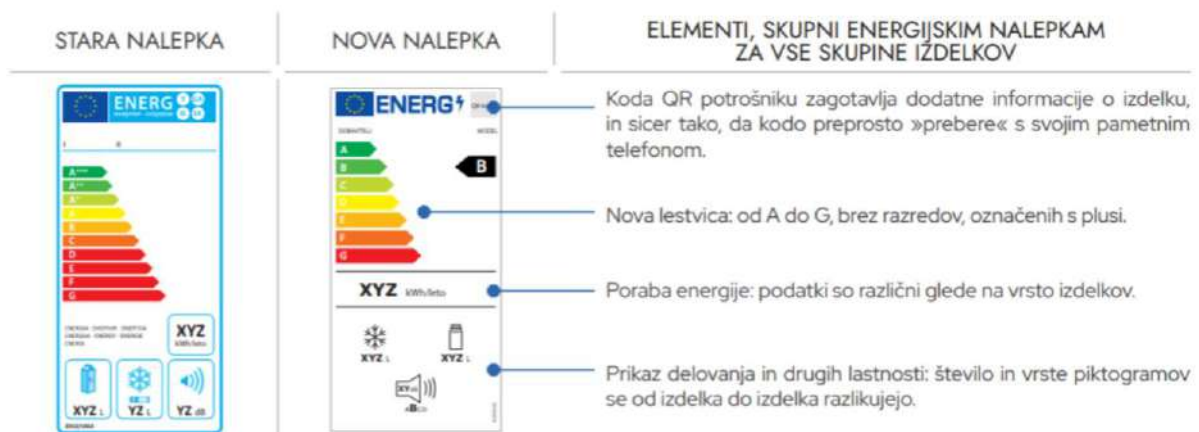
Vsem ljudem zagotoviti dostop do cenovno ugodne, zanesljive, trajnostne energije. Mestom in skupnostim omogočiti, da postanejo samooskrbni in trajnostni. Ukrepati v boju proti podnebnim spremembam in njihovim vplivom.

Kdaj bodo nove energijske nalepke na prodajnih mestih?

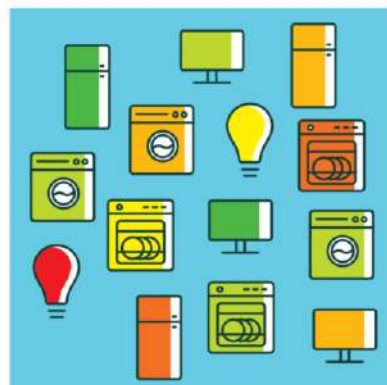
- ➔ **1. november 2020** → Proizvajalci morajo za aparate pripraviti poleg stare tudi novo nalepko, vendar ta na prodajnih mestih še ne bo na ogled potrošniku.
- ➔ **1. marec 2021** → Pomivalni, pralni in pralno-sušilni stroji, hladilniki in zamrzovalniki (tudi komercialni) ter vinske vitrine na prodajnih mestih morajo biti opremljeni z novo energijsko nalepko. Trgovci morajo staro nalepko zamenjati z novo v 14 delovnih dneh.
- ➔ **1. september 2021** → Vsa svetila na prodajnih mestih morajo biti opremljena z novo nalepko.

Kako beremo novo energijsko nalepko?

Koliko energije sploh porabijo aparati?

- Indukcijski štedilnik in pečica: 600 kWh/leto (20–25 % odstotkov manj kot štedilnik s klasičnimi grelnimi ploščami)
- Pomivalni stroj: 410 kWh/leto
- Hladilnik in zamrzovalnik: 960 kWh/leto
- Pralni stroj: 300 kWh/leto
- Sušilni stroj: 150 kWh/leto
- Televizor: 210 kWh/leto

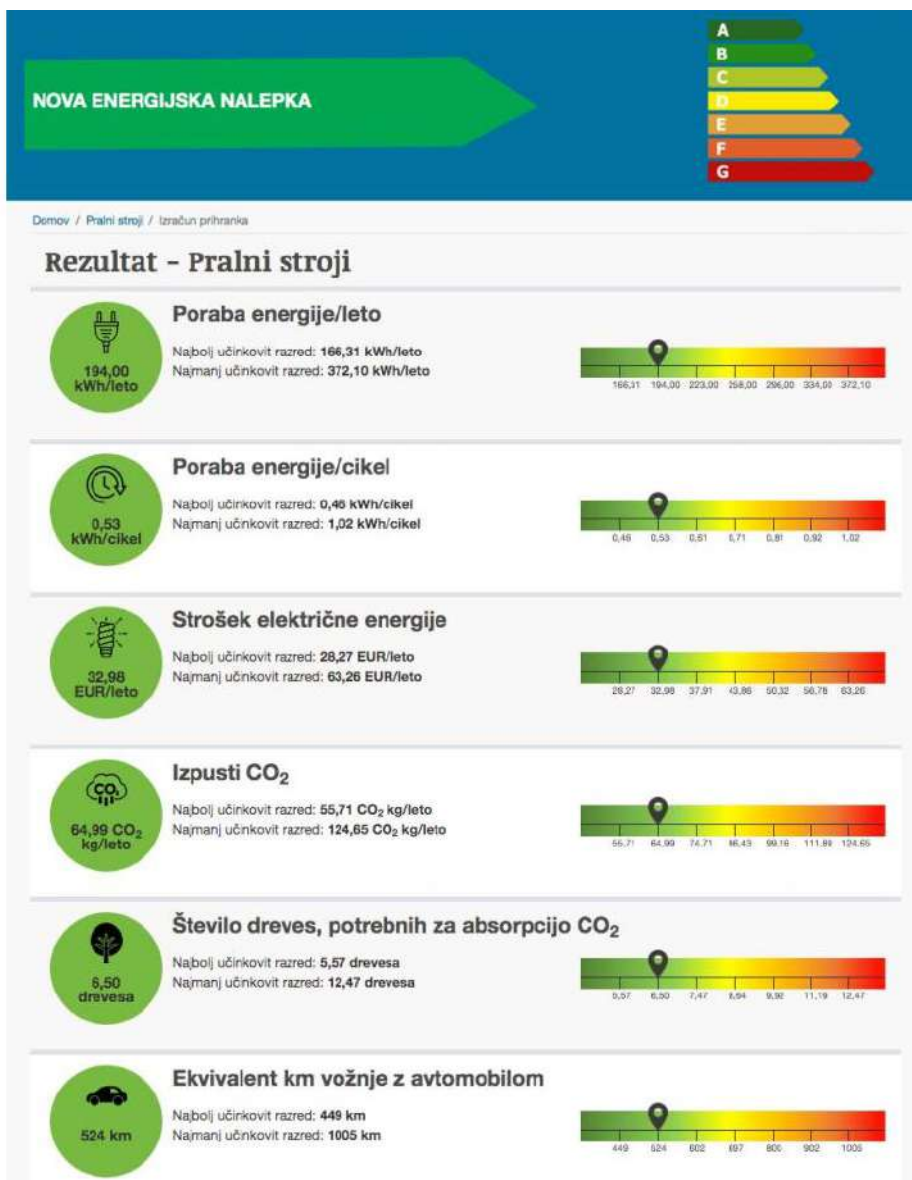

Pred nakupom preverite, koliko električne energije bo porabila izbrana naprava!

Za izračun konkretne porabe energije glede na označen energijski razred uporabite spletno orodje BELT. Obenem pa se seznanite z novo energijsko nalepko. [Spletno orodje BELT](#), ki smo ga razvili na ZPS v okviru [projekta BELT](#), podatek o energijskem razredu »prevede« v konkretne podatke o porabi energije, stroških in trajnostnih vidikih. Spletno orodje BELT podatek o energijskem razredu pretvori v konkretne številke o:

- porabi električne energije,
- strošku električne energije,
- izpustih CO₂,
- številu dreves, potrebnih za absorpcijo te količine CO₂,
- ekvivalentu kilometrov vožnje z avtomobilom.

Kako je to videti na praktičnem primeru pralnega stroja energijskega razreda B, zmogljivosti 9 kg, pri sedmih pranjih na teden?

Vsak izmed nas lahko stori korak k bolj trajnostnemu bivanju!

»Imamo samo en planet Zemlja, a prebivalci bomo leta 2050 porabili toliko, kot da bi imeli tri,« se začenja uvod v Akcijski načrt za krožno gospodarstvo. Več kot očitno je, da bomo morali bistveno bolj poskrbeti za izrabo materialov, predvsem pa za njihovo ponovno uporabo.

Današnji način, pri katerem recikliranje velja kot pozitiven, zelen zaključek življenjske dobe izdelka, pa čeprav z izdelkom ne naredimo niti enega »notranjega« kroga ponovne uporabe (popravilo, predelava ali dodelava), je preživet. Postalo je jasno, da na ta način samo kopičimo gore (recikliranih) odpadkov, številne koristne materiale pa prepustimo dolgoletnemu razkrajanju ali sežigu.

1. Kupujte manj!

To je prvo in ključno pravilo trajnostnega razmišljanja. Preden izdelek odnesete do blagajne, se vprašajte, ali ga zares potrebujete, katere njegove funkcije boste uporabljali, ali bi bilo smiselno preveriti ponudbo rabljenih oziroma obnovljenih izdelkov in ali si izdelek morda lahko izposodite.

2. Izdelek popravite!

Jasno je, da boste ob okvari v garancijski dobi poskrbeli za popravilo in izdelek uporabljali naprej. Kaj pa, ko se garancija izteče? Odločitev je odvisna od dveh glavnih dejavnikov: starosti izdelka in stroška popravila.

3. Poskrbite za ponovno uporabo!

V Sloveniji deluje že 25 centrov ponovne uporabe (CPU), njihove lokacije in podatke boste našli na spletni strani Manj je več (manjjevec.si). Nanje se spomnite, ko se boste določenega izdelka naveličali, ga zamenjali ali pa se vam bo pokvaril in vas bo spreletela misel, da bi ga zavrgli.

4. Prodajte ali podarite!

Nekoč so bili mali oglasi ena od najbolj branih rubrik v časopisih in revijah, danes se je vse skupaj preselilo na splet. Naj vam ne bo nerodno izdelku, ki ga ne potrebujete več, določiti ceno 0 evrov. Bolje je, da ga podarite nekemu, ki bo še nekaj časa izkoriščal njegove funkcionalnosti, kot da ga nesete na smetišče.

5. Izdelek si lahko tudi izposodite!

Polno orodja imamo doma, ker smo ga potrebovali ob selitvi ali urejanju stanovanja oziroma vrta, marsikateri kos potrebujemo le enkrat ali dvakrat na leto – a imamo ga in večino časa stoji. Kaj, če bi si ga za tistih nekaj primerov raje izposodili?

Tudi z nakupom energijsko bolj varčnega aparata lahko prispevate k bolj trajnostni potrošnji. V pomoč pri izbiri vam bodo rezultati primerjalnih testov, ki jih najdete na spletni strani ZPS, in nova energijska nalepka.

Koristni viri informacij o energijski nalepki!

Brošura in infografika o novi energijski nalepki, ki sta objavljena na www.zps.si. Pripravili pa smo tudi zanimive [video posnetke](#).

NOVA ENERGIJSKA NALEPKA

- Energijski razredi od A do G
- Vizualne informacije o porabi vode in energije
- Nova QR-koda z dodatnimi uračnimi (nekomercialnimi) informacijami s spleta
- Vizualne informacije o lastnostih izdelka

BOLJ JASNE IN NATANČNE INFORMACIJE

Namen nove energijske nalepke je evropskim potrošnikom pomagati, da bi:

- A** bolje razumeli, kako energijsko učinkovit je izdelek
- B** kupovali energijsko učinkovite izdelke, s čimer bodo zmanjšali stroške za energijo

ZA BOLJ ZELENO IN UČINKOVITO EVROPO

Ocenjeni letni prihranki zaradi novega načina označevanja:

- 150 milijonov ton ekvivalenta nafte** (kar je približno letna poraba primarne energije v Italiji)
- 285 evrov na gospodinjstvo** (pri stroških za energijo)
- 66 milijard evrov za podjetja** (v dodatnih prihodkih)

PREHODNO OBDOBJE

V prehodnem obdobju bosta za vse izdelke **na voljo tako stara kot tudi nova energijska nalepka**. Od novembra 2020: vsi izdelki iz prve skupine, ki bodo potrošnikom na voljo na prodajnih mestih, bodo morali biti opremljeni z novo energijsko nalepko.

JAVNA NAROČILA: NOVA PRAVILA

V skladu z novimi pravili bodo morali biti vsi izdelki, ki so predmet javnih naročil, opremljeni z novo energijsko nalepko.

PRIČAKOVANE PREDNOSTI:

- racionalizacija javnih izdatkov,
- večja ozaveščenost javnih naročnikov,
- manjši vpliv na okolje,
- spodbuda za inovacije.

Aktualne vsebine iz projekta BELT bomo objavljali na www.zps.si, več o samem projektu pa najdete na www.belt-project.eu.

Projekt BELT je prejel finančna sredstva raziskovalnega in inovacijskega programa Evropske unije Obzorje 2020; pogodba št. 847043. Vsebina prispevka odraža izključno stališča avtorja, ki niso nujno tudi stališča Evropske unije. EASME in Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti za kakršno koli uporabo teh informacij.